

BLESTEMUL CULTURII

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Multe vorbe vor trage în viitor de firul care ar putea deznoda înțelesul gestului extrem al lui Adrian Năstase. Ori, în acest caz, cred că trebuie urmată atitudinea lui Alexandru la Gordion... Diferența dintre Adrian Năstase și mulțimea de politicieni hoți constă în convingerea celui dintâi că faptele sale slujesc unui scop mesianic. Adrian Năstase, nu s-a privit niciodată în oglindă ca un borfaș, viitor - infractor. El era „El însuși”, „Atotputernicul”, „Împăratul”. Când a înțeles totuși că nefăcutele sale se cheamă și la el fărădelegi, Năstase Adrian, absolventul strălucit de Drept și Sociologie, cel care în timpul facultății și după aceea a scris poezie, s-a împușcat când

au ajuns la el polițiștii cu mandatul de aducere la pușcărie. Atunci și numai atunci, feciorul sărac din Tărtășești, ajuns membru al Societății Franceze de Drept Internațional, și-a reamintit vorbele lui Soljenițin: „Arestarea! Este oare nevoie să spunem că ea constituie o răscruce a întregii dumitale vieți? O lovitură de trăsnet ce cade chiar asupra dumitale? O zdruncinare sufletească insuportabilă cu care nu te poți obișnui și deseori eșuează în nebunie?”

Lumea are tot atâtea centre câte ființe vii există în ea. Fiecare dintre noi este centrul lumii, și universul se despică în două când ți se suieră în față: «Ești arestat!»

Și dacă tu ești cel arestat, atunci ce se mai ține în picioare în vârtejul acestui cutremur de

pământ?

Dar, cu mintea întunecată, incapabili să înțeleagă aceste perturbări ale universului, cei mai subtili și cei mai săraci cu duhul dintre noi, din toată experiența vieții lor nu izbutesc în această clipă să scoată nimic altceva în afară de:

- Eu?? Pentru ce?!

Iată ce este arestarea: o lumină orbitoare și o lovitură care transferă dintr-o dată prezentul în trecut, iar imposibilul devine un prezent cu drepturi depline.

Și gata. Asta-i totul.”

Niciunul din hoții dovediți, prezenți în Parlamentul României, nu l-a citit pe Soljenițin. Adrian Năstase l-a citit, numai că prea târziu l-a crezut pe cuvânt!

Din poezia frumoasă a lumii

Sunt ultimul poet cu satu-n glas

Serghei ESENIN

*Sunt ultimul poet cu satu-n glas,
Podeț umil de scânduri în cântare,
Fac liturghia mea de bun rămas,
Mestecenii, cadelnițând frunzare.*

*Cu flacăra de aur, ca un semn,
Îmi ard faclia în trupeasca-mi ceară;*

*Și răgușit, al lumii ceas de lemn
Mi-o bate pentru cea din urmă oară.*

*Curând veni-va oaspete de fier,
Pe-albastru câmp, poteca o va-nfrânge.
El, lanul de ovăz, muiat în cer,
Cu mâinile lui negre, îl va strânge.*

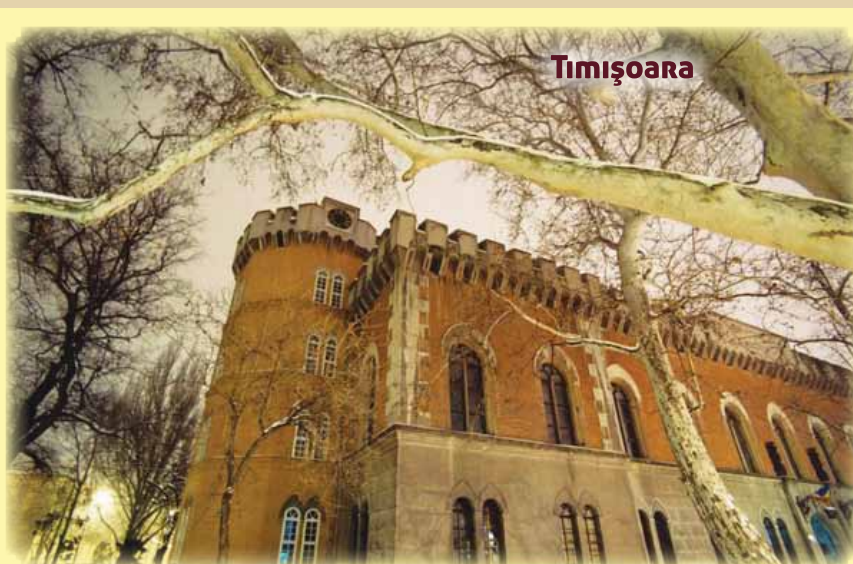
*Cântările-mi nu pot trai cu voi,
Ne-nsuflește palme, reci, străine!
Doar spicele și caii din zăvoi
Or să tânjească veșnic după mine.*

*Nechezul lor l-o suge-un vânt, solemn
Jucându-și parastasul într-o seară.
Curând, ah, răgușitul ceas de lemn,
Mi-o bate pentru cea din urmă oară.*

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN
ISTORIC

Aproape ascuns sub arțarii Auriași, castelul străjuiește istoria orașului. Construit de mândrul rege Carol Robert de Anjou între anii 1308-1315, reședință regală, refăcut de către Fillipo Școlari dar, în special, de către Iancu de Hunedoara, mărit și modernizat după tirania vremurilor, castelul (numit pe bună dreptate „al Huniazilor”) din Timișoara este unica relicvă a Evului Mediu. O fațadă ce ascunde sub arhitectura neogoticului englez milenii de istorie. Căci, de-i treci pragul, vei petrece ore întregi

CASTELUL HUNIAȘILOR

vizitând bogatele colecții ale Muzeului Banatului. Din paleolitic și până azi, trecerea omului pe aceste meleaguri este sugestiv

oferită vizitatorului. O colecție de păsări și ouă, o alta de animale, sunt doar câteva din expozițiile, unicat în țară, ale științelor naturale.

Din castel au plecat mândre armate creștine împotriva otomanilor, în castel s-au adăpostit împărați, regi, principii, cardinali creștini. Tot aici și-au găsit refugiul împărații otomani, mari viziri, beilerbei.

Din castel în cazarmă, de aici și până la muzeu, istoria se deschide în fața noastră. Pășind pe dalele castelului pășim în trecutul nostru. Iar cine nu-și cunoaște trecutul riscă să repete greșelile istoriei.

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

RECUNOAȘTEREA VALORILOR DIN GRĂDINARI

Codruț ANCA

În data de 20 mai 2012, la sediul din Grădinari al Centrului Cultural „CARAȘUL”, televiziunea națională a efectuat un reportaj filmat, prezentând aproape toată gama de activități a centrului. Au fost prezentate următoarele colective artistice ale centrului: grupul vocal de bărbați „CARAȘUL”, grupul vocal de fete-instruite și dirijate de preotul Petru Boru, Trupa de Teatru „LILIACUL ALB” - regia Codruț Anca, ansamblurile folclorice reunite „MLĂDIȚE BĂNĂȚENE” din Forotic și „CODRENII” din Comorâște, ansamblul folcloric „Cârnișeana”, și ansamblul folcloric „CARAȘUL”, toate instruite de

Codruț Anca. Pe lângă aceasta, Ansamblul folcloric „CARAȘUL” a participat, în data de 5

mai 2012, în localitatea Mănăștur - Arad, la filmări pentru două televiziuni regionale și o televiziune națională.

POEZII AI COMUNEI NOASTRE

SINGURI

Iriss C.

*Ne naștem singuri în hățișul vieții
- Triste figuri din filmul ce urmează -
Și lăcșind mereu sub prețul pieții
Ne murdărim de gesturi ce pătează.*

*Singuri ne naștem și căutăm mereu
Să compensăm cumva singurătatea.
Suntem însă doar noi și Dumnezeu
Și-n suflet, mai ascunsă, ne e Moartea.*

*Pe-oricare drum, singuri, ne poartă pașii
Mulțimile mai, mai să ne sufocă;
O teamă ne cuprinde, precum lașii
Ce nu vor să-și plătească vini atroce.*

*Din an în an mai singuri, mai străini
Din zi în zi tot mai pierduți de lume
- Curat cândva, cu ochii calzi, senini -
...Erai pe-atunci copilul unei mume.*

*Cu pași de plumb te-ndrepti spre cimitir
Tăcut cum tace marmura din cruce
Te-atinge-o adiere de zefir
Ce de-o iubire-aminte îți aduce.*

*Te mai întrebi ce rost pe lume-au toate
Când singuri suntem până la mormânt
Și speri, și vrei să crezi că-n altă lume - poate-
N-o să mai fii tot singur... în pământ...*

LEGĂTURI CU FRAȚII DIN SERBIA

Codruț ANCA

Directorul Centrului Cultural „CARAȘUL” din Grădinari, Codruț Anca, a fost invitat de președintele Centrului Cultural Informativ Românesc din Brestovac-Bor-Serbia - Bojan Barbucic, în perioada 24-27 mai 2012, la înființarea „Inițiativei Românilor din Serbia” și la inițierea unor legături culturale cu comunitățile culturale din Valea Timocului, Republica Serbia. Au fost stabilite, de asemenea, legături cu românii din orașele (comune) din Bor, Maidanpek și Kucevo. A participat și la o seară culturală specifică zonei, unde au fost prezentate tradițiile culturale românești și sârbești.

OAMENI CARE FAC CÎNSTE COMUNEI NOASTRE

Codruț ANCA

DORINA ENUICĂ

A debutat în literatură la 16 ani cu epigrame, la gazeta „Flamura”. Au urmat publicații de epigrame în gazetele „Orizont”, „Tribuna” și „Luceafărul”, apoi a continuat cu poezie și scurte povestiri în gazeta „Flamura”.

La 16 ani a scris primul roman „O soartă fără milă”, citit și corectat de criticul Ion Cocora.

Nu s-a dorit a fi poet, visul ei a fost să fie prozator/romancier, dar în final a scris de toate: epigrame, poezie, aforisme, eseuri, proză scurtă, romane... etc. Au urmat publicații la reviste: „Confluente” a cenaclului Mihai Novac, „Almăjana”, revistă a Casei de Cultură Bozovici, „Banatul”, revistă literară din Lugoj, „Lumina”, revista literară din Novi Sad, Serbia, „Muguri Noi”, revistă a Uniunii Scriitorilor din Craiova, „Coșava”, „Arcadia”, revistă literară din Anina, „Orient Latin” din Timișoara, „Reflex”, revistă din Reșița, revista culturală „Scripta Manent” Grădinari și altele. În tot atâtea publicații s-a scris despre Dorina Enuică.

Debutează în anul 2000 cu prima plachetă de versuri „Mai mult ca ieri”. Alte câteva romane așteaptă lumina tiparului, printre care amintim „Căsnicie pe aripi de oțel” și „Mesteacănul Blestemat”, care s-a mediatizat în multe publicații literare. În prezent este membră a Cenaclului „Mihai Novac” Oravița și președintele Cenaclului „Pană Cărășană” din Grădinari.

Foaia de Banloc

Pagină editată de Primăria Banloc ■

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COpIILOR

prof. ANCA EFTENIE

Ziua Internațională a Copiilor - 1 iunie - oferă an de an prilej de mare bucurie, „o întâlnire” fericită a celor mari cu cei mici, nu doar prin intermediul unor atenții și cadouri, ci și prin participarea împreună la acțiuni și evenimente inedite, atractive pentru copii și aducătoare de amintiri și nostalgii pentru cei mari.

Școala cu Clasele I-VIII „Anghel Saligny” Banloc împreună cu Asociația Semper Agape, ISJ Timiș și Mănăstirea Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș au pregătit în acest an o surpriză elevilor, realizând proiectul „Iisus Zâmbește Copiilor” într-un spațiu al bisericii și al școlii, un mediu propice întâlnirii dintre copii, părinți, dascăli. Acțiunea noastră a mai beneficiat și de participarea Școlii cu clasele I-VIII Livezile, Grădiniței PN din localitatea Partoș, Școlii Generale

nr. 16 „Take Ionescu” Timișoara și a Școlii Generale numărul 25 Timișoara. Atmosfera creată a îmbinat inocența, hazliul, neastâmpărul, energia copilăriei, cu speranța unei lumi mai bune și credința în Dumnezeu, conturându-se, astfel, o legătură firească între Marele Învățător și învățătorii lor, între ucenicii lui dintotdeauna - creștini - și ei, elevii noștri de acum, între suflet și minte, între muncă și sentimentul de curățenie ce-l oferă biserica tuturor membrilor ei și chiar tuturor celor ce-i calcă pragul.

Scopul acestor activități, afirmarea copiilor prin limbajul universal al artei, creație plastică, creșterea dragostei față de biserică, a fost realizat prin împlinirea unor obiective diverse: participarea la Sfânta Liturghie, care s-a ținut în Mănăstirea Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș, vizitarea expoziției de desene „Iisus și copiii”, organizată în incinta Asociației Semper Agape din localitatea Partoș, comuna Banloc, realizarea lucrării colective „Școala de azi, văzută prin ochi de copil”, desfășurarea unor jocuri distractive, premiera celor mai bune lucrări ale concursurilor „Iisus și copiii” și „Școala de azi, văzută prin ochi de copil”.

Copiii au învățat să participe în mod civilizat la activitățile extracurriculare, într-un mediu cultural,

să-și exercite dreptul la vot pentru exponatul preferat din cadrul expoziției, să coopereze cu colegii din echipă la realizarea lucrării colective „Școala de azi văzută prin ochi de copil”, să interpreteze corect și expresiv cântecele din cadrul momentelor artistice, să lege prietenii cu copii care participă la acest proiect educațional și să-și afirme activ talentul artistic la toate acțiunile cultural-educative, respectând anumite norme cerute de momentul, locul și anturajul evenimentului.

În speranța unei colaborări la fel de reușite în viitor ca și în acest an, mulțumim tuturor celor care ne-au ajutat să aducem zâmbetele pe fețele elevilor, să le orientăm mintea și sufletul spre orizontul cultural și spiritual al unei lumi pline de fericire și împlinire.

Copiii noștri, mândria noastră

Prof. ECATERINA CHIU

De consemnat este participarea copiilor din Școala cu Clasele I-VIII „Anghel Saligny” Banloc la Olimpiadele Școlare. S-au remarcat, prin calificarea la fazele județene, la materii ca Limba Română, Religie, Educație Tehnologică, Limba Engleză, elevii: Bercea Ionuț, Kovacs Robert, Nemeș Ramona, Palincaș Codruța, Popescu Dragoș și Scorobete Alice. Rezultate deosebite au avut, pe lângă aceștia și școlarii din clasele a V-a B și a VI-a A, care au participat la Concursurile „Smart” pentru Limba și Literatura Română, sub îndrumarea doamnei profesoare Eftenie Anca, dar și participanții, la Concursul Județean de Pictură cu Tematică Religioasă închinat marelui praznic al Învierii Domnului, ediția a VIII-a, din 03.04.2012, coordonați de domnul profesor Bledea Andrei.

În cadrul săptămânii „Școala altfel” (2-6 aprilie) colectivul nostru a desfășurat activități cu caracter nonformal din cele mai distincte, care au valorizat talentele copiilor, preocupările extrașcolare și competențele în domenii diverse și interesante: drumeție, concursuri de tipul „Poveștile satului meu”, karaoke, concursuri matematice, jocuri logice, experimente fizice, povești istorice, sport și sănătate, sanitarii pricepuți, educație estetică, filmuleț cu Țara Sfântă, cum să fii un bun pieton, povești cu final neașteptat, gastronomie, jocuri în engleză, pictură pe ouă, castele de pe Valea Loarei, Dezbateri Antidrog, etc.

În acest semestru, destul de dinamic, a avut loc, sub conducerea domnului profesor Harabagiu Alin, a doua ediție a Balului Primăverii, o activitate foarte îndrăgită de către elevi. Aceștia și-au etalat cunoștințele și îndemânarea în cadrul unor probe de mimă, dans, dicție și cultură generală, admirând, în timpul pauzelor, un spectacol de cântec și dans popular oferit de Școala cu Clasele I-VIII Livezile, precum și reprezentațiile ansamblurilor folclorice din Deta și Soca.

Un alt parteneriat a fost făcut între profesorul de sport Mărgineanțu Claudia și prof. de desen Bledea Andrei, prin concursul Artismport, unde elevii noștri ne-au reprezentat cu rezultate bune.

Elevii Școlii cu Clasele I-VIII „Anghel Saligny” Banloc s-au remarcat și în cadrul întrecerilor sportive sub conducerea doamnei profesoare Mărgineanțu Claudia. Obținerea locului trei la Campionatul de fotbal pe zona Deta în 13 martie, precum și câștigarea locului I și III la tenis de masă în competiția numită Cupa Danone sau participarea la concursurile sportive (de fotbal, șah și cros), organizate cu ocazia „Zilei Europei” (05.05.2012), ne-au făcut mândrii de copiii noștri.

CEL MAI MARE CUTREMUR DIN ISTORIA BANATULUI, LA BANLOC

ȘTEFAN BOTH

ani. Liniștea acelei zile de vară a fost întreruptă dintr-o dată de un huruit groaznic, sunet despre care oamenii spun că nu poate fi comparat cu nimic. În clipele următoare, pământul a început să se zguduie. Avea să fie cel mai mare cutremur din istoria Banatului.

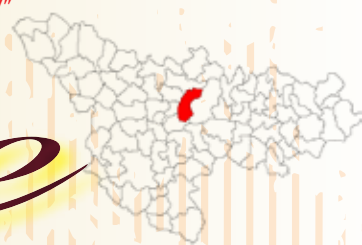
Cutremurul de 5,7 de grade pe scara Richter și o intensitate de 8 grade pe scara Mercalli, a avariat mare parte din casele din comună. Tavane și ziduri crăpate, acoperișuri și coșuri prăbușite. Turnul bisericii a căzut și el. În urma cutremurului s-a prăbușit frontispiciul cu stema regală și bolțile Castelului de la Banloc. Birtul satului s-a făcut una cu pământul. Acolo avea să își găsească sfârșitul Ion Martin.

„Era unul din muncitorii de la ferma comunală, unde eu eram șef. S-a dus la birt să bea și să joace table cu un prieten. La cutremur i-a căzut o grindă în cap. Erau doar doi oameni în tot barul. Celălalt a avut inspirația să se ascundă sub masă, așa a scăpat”, a declarat Cornel Toța, primarul comunei Banloc. Cutremurul l-a prins la fermă, unde a observat un comportament ciudat al animalelor, cu câteva zile înainte. „A scăzut mult producția de lapte. Am observat ceva ciudat, gongile și insectele ieșeau din pereți. Probabil că au mai fost înainte cutremure slabe, pe care noi nu le simțeam. După marele cutremur au urmat aproape o mie de replici”, a mai spus domnul primar Cornel Toța.

După cutremur, zona a fost ocupată de armată. Corturile de campanie au devenit locuințe pentru săteni, timp de aproape două luni de zile. Ajutoarele trimise în zonă au făcut mai mult rău, pentru că sătenii au început să se certe pe ele.

„Era o stare de confuzie. Când vin ajutoare nu sunt neaparat lucruri care le trebuie. Erau haine, pantofi și ieșea ceartă pentru ele. Oamenii au fost ajutați și de stat, dar și-au refăcut casele în mare parte din banii lor. Banlocul era o comună destul de bogată înainte. Economia comunei a avut de suferit mult. În loc să folosească banii la cumpărat de tractoare, oamenii și-au refăcut casele. Foarte mulți au plecat din sat la oraș. În locul lor s-au mutat 245 de romi”, a mai declarat domnul primar.

La Banloc există acum o stație meteo care are și o modernă stație de seismologie, cu echipament conectat în permanență la centrul seismologic din Timișoara și București.

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

CARNAVALUL COPILĂRIEI

Prof. Mihaela CEPEHA

A patra ediție a „Carnavalului Copilăriei” a fost pentru școala remeteană încă un prilej de a sărbători COPILUL și COPILĂRIA. Manifestarea, aflată pe Agenda Culturală a C.J. Timiș, s-a desfășurat în colaborare cu Centrul

de Cultură și Artă Timiș. La carnaval au participat peste 270 de elevi și preșcolari, însoțiți de cadre didactice de la Școala Arabă din

Timișoara, Școala cu clasele I-VIII Liebling, Școala cu clasele I-VIII Nr. 24 Timișoara, Școala cu clasele I-IV Ianova, Grădinița PN

Ianova, Grădinița PN Remetea Mare și Școala cu clasele I-VIII Remetea Mare.

Buna dispoziție a fost asigurată de echipa de la „Play Zone”. Și pentru ca petrecerea să fie de zile mari, doamna profesoară Corina Izbasa, organizatoarea activității, a atras sponsorizări, care s-au concretizat în „premii dulci” și diplome, pentru toți copiii participanți.

Cu toții așteptăm să ne revedem la ediția următoare a carnavalului.

Oportunități la Remetea

ANTAL KOVACS

Două mari oportunități are, pe viitor, comuna aflată pe drumul care unește Timișoara de Lugoj: înființarea unui centru intermodal de transport marfă și autostrada care va lega aceleași municipii din Timiș, în coridorul paneuropean. Centrul intermodal ar trebui să se facă la nord de localitate, între aeroport și Remetea. Centrul intermodal este un loc unde se desfășoară

schimbul de mărfuri de pe diferite căi de transport. Spre exemplu, un anumit tip de marfă vine cu trenul și va fi transbordată pentru un drum mai departe, cu camionul. S-a convenit ca într-o primă etapă să fie agreeat un protocol de parteneriat între părțile interesate, soluția tehnico-economică a studiului de fezabilitate pentru Remetea Mare să fie adaptată pentru realizarea investiției în etape, corelat cu oferta financiară a programului de finanțare vizat, să fie analizate și după caz demarate demersurile necesare la nivel local și/sau cel al SNCFR pentru achiziția terenului necesar investiției și obținerea avizului de mediu pentru această locație.

Construirea obiectivului de investiții presupune amenajarea unei suprafețe de teren de circa 35 ha, care va cuprinde realizarea lucrărilor de rețele de cale ferată și triaj pentru centrul intermodal, rețele rutiere și parcările necesare pentru operatorii economici și pentru administrația centrului, inclusiv racordurile la magistrala de cale ferată Timișoara – Turnu Severin – București, la drumul național DN 6 (E70), la autostrada Nădlac-Arad-Timișoara-Lugoj-Deva și drumul expres propus, clădirile pentru administrație și vamă, clădiri pentru instalații și utilități, dotarea cu echipamente de încărcare/descărcare/deplasare a containerelor și paleților, spații pentru servicii conexe, racordarea la rețelele de utilități din zonă și realizarea rețelelor proprii de utilități.

Istoricul, comparat cu realitatea

Adevărul costumul popular local, după spusele femeilor bătrâne, a fost compus din poale țesute din cânepă, cu opreg cu ciucuri, țesut din lână, care varia între două culori: negru sau roșu, după vârstă.

Acest port s-a denaturat după venirea nemților și ungurilor, având în vedere că portul acesta nu se murdărea așa de repede, fiind mai ieftin și fără bătaie de cap, prin faptul că se cumpăra materialul din prăvălie. Astăzi, ne găsim în fața unui costum compus din adunături de modele împreunate. În locul opregelor cu ciucuri a apărut cotrânța cu aur/ fir/ sau argint sau pe cotrânță își atarnă taleri mărunți, pe care se mai găsește și astăzi efigia maghiară. Este de remarcat luxul la care s-a ajuns în ultima vreme, datorită mătăsurilor care au apărut în dughenele evreiești din Timișoara și pe care tineri și tinerele ianovene le cumpără cu nesaț, pentru a se împodobi cu fală în zilele de sărbătoare. Nevoile războiului însă, l-au întors pe român iarăși la cânepă. Dar nu putem ști dacă îl va întoarce și la adevărul port românesc de odinioară.

REVA LAZI,

FRAGMENT DIN „MONOGRAFIA IANOVEI”

Foaia de Jimbolia

Pagină editată de Primăria Jimbolia ■

JIMBOLIA, UN HABITAT CU VOCAȚIE EUROPEANĂ

Numită odinioară „Perla Banatului”, mai rar „Micul Weimar al șvabilor bănățeni”, Jimbolia are o istorie și un profil socio-economic care îi conferă statut de unicatate pe harta de Vest a României. Originea ei, depărtată în timp, o găsim consemnată toponimic Chumbul, cu adaosul anului 1333. Un nume trecut prin numeroase metamorfoze: Chombol, Csomboly, Csomboi, Zsombay, Schumbul, Sombola, Czombol, Zsombolya, Djomboy și, în sfârșit, Jimbolia. Sunt doar câteva denumiri dintr-un lung șir de altele, botezate conform unor administrații succedate periodic. Pe partitura acestor consemnări reținem și o notă toponimică de sonoritate nouă: Landestreu-Hatzfeld (1766), redus la simplul Hatzfeld (1767), mulțumită alipirii a două așezări aflate în gâlceavă de întâietate. Un caz emis de împărăteasa Maria Tereza va fixa definitiv a doua denumire, rămasă până azi, preferată în exprimarea oficială sau neoficială a cetățenilor de etnie germană. De menționat

că Hatzfeld-Landestreu constituie indicatorul pe drumul adevăratei întemeieri a Jimboliei, pe stăzile căreia circulăm astăzi. O întâietate datorată exclusiv coloniștilor germani, inițiată, ca pretutindeni în Banat, de imperiul austriac, în căutare de bogate resurse agroindustriale.

Găsesc superfluu să subliniez covârșitoarea însemnătate a colonizării cu oameni porniți pe un drum lung și anevoios, nu întotdeauna ajunși la ținta fixată. I-a așteptat o regiune

pustiită de numeroase campanii militare osmano-austriece și un teren mlăștinos provocat de Dunăre, în perioadele ei de revărsări nedomolite. Natura ostilă, malaria atotprezentă care a cerut primilor descălecători imense jertfe, nu au putut opri o lucrare temerară. Hărnicia, dârzenia și facilitățile organizatorilor au permis coloniștilor să transforme întinse porțiuni ale Banatului timișan (dar și al celui montan, cu specific aparte) într-o adevărată grădină. O grădină hrănită cu belșug de oseminte, sudoare și sânge. „Dem Ersten den Tod, dem Zweiten die Not, dem Dritten das Brot” (Primului moartea, celui de-al doilea lipsurile, celui de-al treilea pâinea) este deviza acestor ființe înzestrate cu voință de fier. Aproape jumătate de secol purtând semnul secerei și Ciocanul Prodimpexui, a destrămat structura unei lumi în extraordinară expansiune economică.

SORIN PAVEL,

FRAGMENT DIN “Chidul orașului Jimbolia”

„LICEENII AU TALENT”

Prof. IOANA PÂRVA

Casa de Cultură din Jimbolia a găzduit miercuri, 30 mai 2012, un eveniment organizat de Consiliul Școlar al Elevilor de la Grupul Școlar „Mihai Eminescu”, dedicat zilei de 1 iunie. Acțiunea s-a intitulat „Liceenii au talent”. Paleta de activități a fost variată. Elevii și-au demonstrat talentul dansând, cântând, dar și prin numere de divertisment și iluzionism. Entuziasmul, bucuria și buna dispoziție au alcătuit atmosfera de acolo.

EXCURSIE ÎN UNGARIA

Prof. IOANA PÂRVA, Prof. RODICA ORBAN

În dimineața zilei de marți, 29 mai 2012, un grup de 30 de elevi din clasele a X-a G, a XI-a D și a XI-a G, de la Grupul Școlar „Mihai Eminescu” din Jimbolia, însoțiți de doamnele profesoare Orban Rodica, Pârva Ioana, Bălu Nicoleta și Ieremici Mihaela, au plecat spre Ungaria, la Ștrandul Termal din Morahalom, unde au petrecut o zi minunată, bucurându-se de un număr im-

presionant de bazine interioare și exterioare, de saune, dar mai ales de topogane.

În organizarea acestei excursii, ne-am bucurat de sprijin, care ne-a susținut din punct de vedere financiar, acoperind în totalitate cheltuielile de transport și o parte din prețul biletului de intrare la ștrand.

TINERI POETI AI ORAȘULUI NOSTRU

EU

*Cine sunt cu, mai exact nu știu,
Privesc pe geam și încep să scriu,
Iubesc această viață așa cum este ea
Chiar dacă uneori, este destul de grea.*

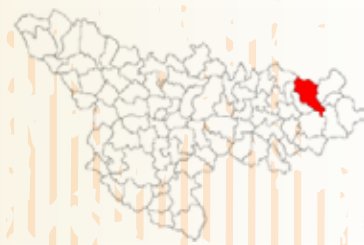
*Eu sunt așa cum vreau, cum mi-am dorit
O fată fericită cu visul împlinit.
Am doar o dorință, încerc să cred,
Căci lacrimile curg, amar, încet le șterg.*

*Aș vrea ca într-o zi să mă-nțeleg
Cu mama mea, ca lacrimile să le șterg.
Aș vrea s-o strâng puternic în brațe, să mă iubească
Să fie mereu cu mine, să mă ocrotească.*

*Mulți oameni au încredere în mine.
Căci tot ceea ce fac acum, e bine.
Mulți spun că pot să ajung mai sus.
Iar prin toate astea fac ce mi-am propus.*

ANCA NICOLETA MÎȚU,

CLASA A XI-A B, GRUP ȘCOLAR “MIHAI EMINESCU”

Foaia de Făget

Pagină editată de Primăria Făget ■

„DACĂ SUNT ÎN LOCALITATE, PAȘII MĂ POARTĂ ZILNIC SPRE ACEST LOC DRAG”

MARCEL AVRAM, PRIMARUL ORAȘULUI FĂGET

Aveți în oraș un loc preferat, sau, mai bine zis, un loc care definește cel mai bine Făgetul? De ce acel loc?

► Nu vreau să par nostalgic - pentru că în deplină cunoștință de cauză am decis în iunie 2008 să candidez pentru funcția de primar -, dar cel mai bine mă simt la liceul din Făget. Nu cred că opțiunea mea ar putea să-i contrarieze pe cei ce mă cunosc, deoarece, în acest spațiu contaminant de speranță și tinerețe la propriu și la figurat, au trudit părinții mei timp de peste trei decenii, aici mi-am petrecut copilăria și o parte din adolescență și tot aici m-am întors să lucrez ca tânăr profesor. La liceul din Făget am legat multe prietenii cu foști profesori și elevi, dar și cu colegi de generație, și tot aici am obținut performanțe de care orice dascăl poate fi mândru: premii la olimpiade și concursuri județene și naționale. De aceea, dacă sunt în localitate, pașii

mă poartă zilnic spre acest loc drag.

Dincolo de investițiile remarcabile pe care le-ați realizat la Centrul Civic, la Liceul „Traian Vuia” și la îmbunătățirea infrastructurii, dumneavoastră ați atras și investitori în Făget. Care este acum situația investitorilor și a locurilor de muncă?

► Când am preluat primăria am văzut că era supradimensionată: 182 salariați. Din rațiuni bugetare, dar și pentru că am promis făgetenilor în campania electorală trecută, la scurt timp am mai rămas în primărie 63 angajați, suficienți ca niciun serviciu să fie afectat. Dar rolul primarului este și să creeze noi locuri de muncă, o altă promisiune electorală de care m-am achitat. Astfel, acum 2 ani, și-a început activitatea la Făget firma TRIMSOL, firmă cu capital suedez, având ca obiect de activitate confecționarea de huse de scaune auto. S-a început cu un număr de aproximativ 70-80 de angajați, ajungând în prezent la peste 400 de angajați din Făget și împrejurimi.

INTERVIU REALIZAT DE
PAULA MOLDOVAN

FĂGETUL ATUNCI ȘI ACUM

Făgetul, localitate cu nume de arbore falnic, străveche vatră de cultură și civilizație românească, este situat în depresiunea cu același nume, în estul județului Timiș, la poalele munților Poiana Ruscăi.

Făgetul s-a impus în spațiul socio-cultural bănățean ca o entitate aparte, fiind centrul unei zone bine definite, considerat pe bună dreptate o adevărată Bucovină a Banatului, nu numai prin etimologie toponimică, dar și prin sinonimia bogățiilor folclorice și etnografice, păstrate nealterate timp de secole.

Atestat relativ târziu de memoria documentelor scrise comparativ cu alte așezări din zonă – Făgetul a atras repede atenția istoricilor, călătorilor străini sau români, personalităților politice și culturale care

au luat contact nemijlocit cu realitățile locurilor. El a fost amintit de Bel Matyas la 1777, ca un „oraș vechi și vestit, putere de primă importanță (castrum nobile)”, de cel mai important cronicar al Banatului, Nicolae Stoica de Hațeg, de istoricii Pesty Frigyes, Patriciu Dragalina, Gheorghe Popovici, Ion Lotreanu, de călătorii străini Evlia Celebi, Johann Lehmann, Domenico Sestini, de numeroase personalități politice și culturale românești.

Cetatea Făgetului atestată documentar la 1548 a constituit, timp de peste 150 de ani, obiectul unor aprige confruntări între români, turci și austrieci, lucru confirmat și de săpăturile arheologice efectuate începând cu vara anului 1987. Paralel cu cetatea militară a evoluat și așezarea civilă, devenind într-o perioadă relativ scurtă de timp, cea mai importantă localitate din zonă.

Datorită așezării sale la întretăierea drumurilor comerciale ce făceau legătura cu Valea Mureșului și zona Pădurenilor, Făgetul a devenit în sec. al XVIII-lea un important centru administrativ, economic și cultural. Amintit încă din 1607 ca reședință a districtului cu același nume, district ce cuprindea 42 de așezări umane, Făgetul a fost de-a lungul anilor reședință de cerc, plasă, raion sau comună. Există la Făget, încă din 1720, o moară, din 1723, un joagăr imperial și o manufactură de pături, cea dintâi manufactură de pături de pe teritoriul țării noastre și una din primele întreprinderi manufacturiere înființate de stat în Banat. Făgetul avea, de asemenea, încă din acest secol dreptul de a organiza 8 târguri anuale, oficiu poștal și de vamă, un han cu 8 camere, o școală românească și una germană, protopopiat ortodox etc.

Fiind așezat la granița dintre Banat și Ardeal, Făgetul a fost și locul unor importante frământări politice: „războiul curuților” (1703-1711), răscoala condusă de Horea, Cloșca și Crișan (1784) și, bineînțeles, Revoluția de la 1848-1849.

La Făget au avut loc 3 întâlniri între Eftimie Murgu și Iosif Bem și tot aici s-a consumat o ultimă încercare de colaborare dintre revoluția română și cea maghiară, preconizându-se venirea lui Avram Iancu cu trupele sale în această zonă.

PROF. DUMITRU TOMONI,
FRAGMENT DIN „Ghidul Făgetului”

ATELIERELE DE LA ROMÂNEȘTI

ANDRADA CĂDARIU

În perioada 3-14 iunie 2012, la Centrul de Jurnalism Românești s-a desfășurat cea de a VII-a ediție a Taberei transfrontaliere de creație literară „Atelierele de la Românești”, în cadrul unui proiect finanțat de Institutul Cultural Român - Direcția Români din Afara Țării.

Manifestarea a fost organizată de Filiala Timișoara a Uniunii Scriitorilor din România, în parteneriat cu Fundația Vest pentru Jurnalism Regional și Euroregional și, respectiv, revistele „Lumina” (Pančevo) și „Libertatea” (Novi Sad), care grupează în jurul lor majoritatea scriitorilor români din spațiul ex-iugoslav (Regiunea Autonomă Vojvodina și Valea Timocului).

În spiritul unei tradiții deja constituite, proiectul are ca obiectiv promovarea și consolidarea parteneriatului și bunelor relații dintre scriitorii membri ai Filialei Timișoara a Uniunii Scriitorilor din România și scriitorii români membri/nemembri, care trăiesc și își desfășoară activitatea în Regiunea Autonomă Vojvodina din Serbia.

La manifestările din cadrul Taberei transfrontaliere „Atelierele de la Românești” au fost invitați scriitorii: Slavco Almajan (Serbia), Ioan Baba (Serbia), Dušan Baiski, Ana Baiski, Ion Căliman, Nicu Ciobanu (Serbia), Nina Ceranu, Ilie Chelaru, Simion Dănilă, Cristian Ghinea, Remus Giorgioni, Laurian Lodoabă, Constanța Marcu, Valentin Mic (Serbia), Dumitru Oprișor, George Popovici, Adriana Weimer și Marian Odangiu, inițiatorul și coordonatorul proiectului. Aceștia s-au întâlnit cu autoritățile locale și iubitorii de literatură din arealul Făget-Românești-Tomești-Luncani, au luat parte la vizite de documentare la obiective turistice și culturale din zonă, lansări de carte și seri de lectură. Creațiile literare realizate vor fi publicate în revista anuală a Taberei „Atelierele de la Românești”.

Relaxare la orice/
fiecare sfârșit de
săptămână
Stare de bine, stare de
normalitate
Generator alternativ
de energie pentru
întreaga săptămână

CURA DE WELLNESS PENTRU WEEK-END COMPLEX HOTELIER PARC*** 245 lei/persoană/pachet

SERVICII HOTELIERE INCLUSE ÎN PACHET:

2 nopți cazare cu mic dejun tip buffet
masă în cont
pachet wellness

PACHETUL DE WELLNESS CUPRINDE:

piscină și saună
acces în sala de fitness

LA CERERE OFERIM:

dejun – 30 ron/persoană/zi
proceduri suplimentare

MENTIUNI:

onorarea solicitărilor se face în limita camerelor disponibile
procedurile se fac în zilele de vineri și/sau sâmbătă
pachetul de servicii are TVA inclus
taxa de stațiune, de 3 ron/persoană, se achită la recepție
pachet pentru regim de single: **285 ron/pachet**

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE ȘI REZERVĂRI:

Telefon: 0256/321.320

Fax: 0256/321.581

GSM : 0755.080.094

E-mail: rezervari@buzias.ro sau statiunemarketing@buzias.ro

O SĂPTĂMÂNĂ LA BUZIAȘ! HOTEL PARC***

845 LEI/PERSOANĂ/PACHET

PACHETUL INCLUDE URMĂTOARELE SERVICII HOTELIERE:

CAZARE ÎN CAMERĂ DUBLĂ /SINGLE CU MIC DEJUN BUFFET 6 NOPTI
DEJUN ȘI CINĂ ÎN SISTEM FIȘĂ ÎN 6 ZILE
TRATAMENT LA ALEGERE 5 ZILE

PENTRU CONSULTAȚIA MEDICALĂ SE PERCEPE UN TARIF
DE 20 LEI/PERSOANĂ ÎN CAZ CĂ NU ESTE PREZENTAT
BILETUL DE TRIMITERE DE LA MEDICUL DE FAMILIE.
GRUPE DE AFECȚIUNI CE SE POT TRATA: cardiovasculare,
digestive, circulatorii, neurologice.

MENTIUNI:

Zilele de intrare sunt duminică sau luni dimineața, pentru a avea
continuitate la procedurile de tratament.

Pachetul de servicii poate fi oferit și pentru 12 și respectiv 18 zile.

Solicitările se confirmă în limita locurilor disponibile.

Baza de tratament vă pune la dispoziție: jacuzzi, duș subacval,
hidroterapie, masaj terapeutic, de relaxare, de tonifiere, kinetoterapie,
saună, fizioterapie, aplicații locale cu ceară de albine, terapie manuală,
drenaj limfatic, băi galvanice.

Oferim pachetul și în regim de single. VALOARE PACHET 965 LEI.

La cerere putem oferi pachetul în regim de demipensiune. VALOARE
PACHET 725 LEI, respectiv 845 LEI în regim de single.

Oferim pachetul pentru cazare cu mic dejun inclus + tratament la tariful
de 605 LEI/pers respectiv 725LEI în regim de single.

Acces în sala de fitness GRATUIT.

ACCES ÎN PISCINA HOTELULUI, TARIF DE 70 LEI/PERSOANĂ

Accesul în piscină este inclus în pachet NUMAI dacă nu se optează
pentru alte proceduri de tratament.

Taxa de stațiune 2,5 LEI/persoană.

Pentru informații suplimentare și rezervări:

Telefon recepție hotel 0256.321.320 sau 0755.080.094

E-mail rezervari@buzias.ro; statiunemarketing@buzias.ro

www.buzias.ro

OFERTĂ VALABILĂ

FABRICA
DE MOBILĂ
3 F srl

Produce orice tip de mobilier din P.A.L. și lemn
masiv, la comandă, atât pentru hoteluri, pensiuni,
școli și grădinițe, cât și pentru locuințe proprii.
Fabrica noastră, are tradiție și în producerea de
ferestre din lemn.

Ne puteți contacta, la următoarele numere de telefon: 0257/310.303 și 0744/627.225

REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT TIMIȘOARA

B-dul Take Ionescu nr. 56, 300074, Timișoara
Centrală: 0356803700; Fax: 0356003901

INSPECȚII TEHNICE PERIODICE LA R.A.T.T.

Stația I.T.P. din cadrul R.A.T. Timișoara efectuează inspecții tehnice periodice la cele
mai bune prețuri de pe piață. Inspecțiile se fac la următoarele categorii de autovehicule:

- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată sub 3,5 t;
- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată peste 3,5 t;
- remorci și semiremorci cu sistem de frânare;
- remorci cu frânare inerțială;
- remorci fără sistem de frânare;
- vehicule care dețin C.I.V și sunt înregistrate pe primării.

De asemenea, efectuăm și verificări în urma ieșirii din reparație la vehiculele
aparținând terților care prezintă o comandă scrisă (conform RNTR-1).

Ne găsiți în fiecare zi de luni până vineri de la 9 la 17 în Bvd. Dâmbovița, nr. 1/3, în
depoul R.A.T.T., lângă centrul Alfa. Pentru detalii suplimentare apăsați 0356 803 702
sau vizitați www.ratt.ro.

Tarifele inspecțiilor periodice (cu T.V.A.) sunt următoarele:

Nr.	Categorie	Tarif lei	Tarif reverificări siguranță (35%)	Tarif reverificări poluare (25%)	Tarif reverificări altele (10%)
1.	Autoturism	80	30	20	8
2.	Autoutilitară, microbuz sub 3,5 t inclusiv	100	35	25	10
3.	Autovehicul peste 3,5 t	120	40	30	15
4.	Remorcă și rulotă fără sistem de frânare	60	21	0	6
5.	Remorcă și rulotă fără sistem de frânare sub 3,5 t inclusiv	80	30	0	8
6.	Remorcă și semiremorcă peste 3,5 t	160	60	0	20

Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir Facultatea de Management Turistic și Comercial Timișoara

TIMISOARA, str. Aurelianus nr. 2
Tel/Fax: +40 (256) 221355, Email: office@ucdctm.ro

www.ucdctm.ro

- * ACREDITATĂ prin Legea 238/2002 publicată în Monitorul Oficial nr. 617/07.07.2004 și REACREDITATĂ în 22 iulie 2010 odată cu acreditarea instituțională a Universității.
- * Facultatea de Management Turistic și Comercial Timișoara organizează concursul de admitere pe baza mediei generale obținute la examenul de bacalaureat (concurs de dosare).
- * OFERTA EDUCAȚIONALĂ a Facultății de Management Turistic și Comercial Timișoara:
 - Domeniu: **Administrarea afacerilor**
 - Specializarea: **Economia Comerțului, Turismului și Serviciilor**
 - Forma de învățământ: **ZI și Frecvență Redusă**
 - Durata: **3 ani**
 - Forma de finalizare: **LICENȚĂ**
 - Titlu acordat: **Licențiat în Științe Economice**
 - Specializări **MASTER:**
 - **Administrarea și negocierea în afaceri**
 - **Administrarea afacerilor în turism**
- * Absolvenții pot obține și „Brevetul în turism”.
- * Facultatea organizează cursuri pentru obținerea certificatului Cambridge.
- * Perioada de înscrieri: 1 iulie 2012 – 30 septembrie 2012.

SPAȚIU DE ÎNCHIRIAT

Situat în CARANSEBEȘ, str. Mihai Viteazu, nr. 42, zona
CENTRALĂ (vis-a-vis de Biblioteca Orășenească și lângă
banca B.C.R.).

Spațiu are o suprafață de 70 m.p. și este compus din:
birou, grup sanitar, hol și 2 camere. Ideal pentru Self-Bank,
Farmacie, etc. Spațiul este proprietatea firmei și se eliberează
factură pt. chirie.

Persoana de contact: **Ioan Cristea**
tel. 0722-391 685

e-mail: ioan.cristea0209@yahoo.com

Foaia de Tomnatic

Pagină editată de Primăria Tomnatic ■

"Toți suntem la fel de buni, fiecare are rolul său"

Ciobanu Narcis, căpitanul echipei de handbal de la Școala cu cls. I-VIII Tomnatic

Când ai început să joci handbal?

► În urmă cu doi ani.

Cine te-a direcționat spre acest sport?

► Domnul profesor Marius Gârboni.

Cum ai ajuns ca în doi ani să câștigi Locul I pe țară, cu echipa de handbal de la Școala din Tomnatic?

► Ne-a plăcut mult acest sport și am muncit să avem rezultate bune.

Antrenamentele pentru a participa la concursul care v-a adus Locul I pe țară, cum au fost?

► Destul de dificile. Ne antrenam trei ore pe săptămână, dar, de cele mai multe ori făceam mai mult de trei ore.

Când ai ajuns să fii căpitanul echipei de handbal?

► În ultimul meci, atunci am fost desemnat să fiu în fruntea echipei. Asta nu înseamnă că eu sunt cel mai bun din echipă, toți suntem la fel de buni, fiecare are rolul său.

Înainte de handbal, ai practicat și alte sporturi?

► Da, am jucat fotbal de la 7 ani. Dar nu era ceva organizat, jucam din plăcere.

Cum ai ajuns să îndrăgești handbalul atât de mult?

► Domnul profesor Marius Gârboni ne-a strâns, ne-a întrebat dacă vrem să realizăm ceva în acest sport, a început să-mi placă și sunt în echipă până astăzi.

Am tot vorbit de handbal, dar spune-mi, cine este tânărul Ciobanu Narcis?

► Sunt născut în data de 15 martie, 1998 și mai am

laltă, mai mică decât mine cu un an. De mic mi-a plăcut sportul, mai ales că și tata și sora mai mică practică sportul - tata fotbal și sora mai mică hadbal.

Cum împaci antrenamentele cu școala?

► Când trebuie să învățăm, învățăm. Școala e pe primul loc, handbalul pe locul doi, iar timp liber rămâne puțin.

Vei alege pe viitor o carieră în handbal și un liceu sau o facultate în domeniu?

► La liceu voi merge la Sănnicolau Mare, iar la facultate m-am gândit să merg pe domeniul Educație Fizică și Sport.

Care este numele modelului tău, în handbal?

► Portarul de la echipa THW Kiel din Germania.

Cum e să stai un meci întreg în poartă? Nu vrei să ieși parte la activitatea din teren?

► Nu este greu, este destul de ușor. M-am obișnuit pe acest post și îmi place.

Care este cel mai mare număr de intervenții pe care l-ai avut?

► Cele mai multe intervenții le-am avut în finala de pe țară de anul trecut, cu echipa de la Sănnicolau Mare.

două surori, una mai mare decât mine cu doi ani, iar cea-

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

TOMNATICUL IERI ȘI AZI ÎNVĂȚĂMÂNTUL GRECO-CATOLIC din BANAT

**Efrimiu COTOȘMAN,
Iuliana SARAFOLEANU,
Gheorghe FARCA**

Din cursul anilor 1935-1940 apar o serie de mari comercianți de vinuri, care au cumpărat tot surplusul de vin și răchiu de la viticultorii cu suprafețe mai mici, iar cei cu suprafețe mai mari făceau același lucru, direct, cu diferitele unități comerciale din țară și străinătate, contravaloarea fiind luată în bună parte în valută forte, aur, lingouri, cocoșei, dolari și lire.

Cei care lucrau viile și se angajau pe un timp mai îndelungat, cel puțin un an, erau așa-zișii „vințilieri”, adică lucrători de vie care își aveau lucuințele chiar între vii, afară din comună sau la periferia acesteia. Pe măsură ce timpul trece, numărul lor crește tot mai mult. Astfel, locuitorii săraci din satele învecinate se angajează ca vințilieri și se stabilesc cu domiciliul în comună. Această creștere a familiilor care lucrau viile a făcut ca în anul școlar 1938/1939, secția română, înființată în 1934/1935 cu patru clase cu un singur post, să funcționeze cu două posturi. Astfel, pe lângă școala germană cu șapte clase, apare acum și școala română cu șapte clase, cu un singur director de naționalitate română.

În perioada acestor ani apare din punct de vedere politic, în sânul bogătașilor, fascismul german, odioasa doctrină a urii față de om, a lagărelor morții și a altor suferințe, care a dăunat multor oameni, mai ales prin înrolarea forțată a tinerilor, în majoritate săraci și de naționalitate germană, în odioasa armată hitleristă.

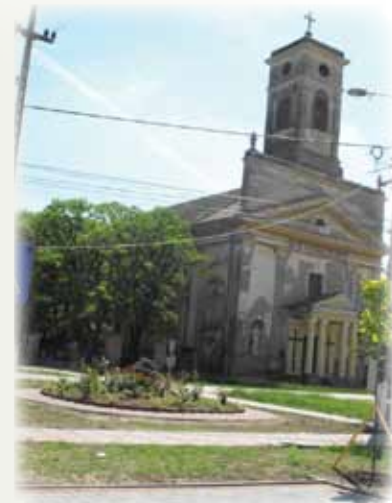
În perioada războiului, greu apăsa pe umerii populației nevoiașе, cei avuți găsind anumite pretexte pentru a se sustrage de pe front și chiar din armată. Unele dintre aceste metode erau mituirea oamenilor regimului antonescian, cultivând tutun, sfeclă de zahăr, plante medicinale și altele, realizând importante beneficii bănești. De pe urma acestor venituri și-au cumpărat tractoare, acestea constituind un alt mijloc de sustragere de la armată.

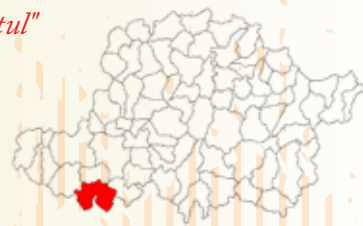
TOMNATIC, 31 IAN. 1965

SERGIU STOICA

Până în ziua unirii Transilvaniei și a Banatului cu România, viața culturală a românilor bănățeni crescuse sub aripile Bisericii. Sub îngrijirea Bisericii unite și ortodoxe stăteau atât școlile românești, cât și școlile confesionale. Sistemul acesta corespundea vechii tradiții a Imperiului Austro-Ungar, conform căreia educația era în primul rând opera Bisericii. E adevărat că în secolul al XIX-lea, din motive în primul rând naționaliste, au crescut alături de școlile confesionale multe școli statale. Totuși, educația maselor a rămas încă în mâinile Bisericii. În Vechiul Regat, întregul învățământ era controlat de Stat, care dirija educația după propriile principii. Statul a avut în aceasta succes, însă a lăsat și Bisericii câmp larg de activitate. De fapt Biserica Unită a dezvoltat și în cadrul României Mari o bogată activitate culturală. După 1 Decembrie 1918, în primii ani, au funcționat în Banat școli primare, statale și confesionale. Statul însă proteja în mod vădit pe cele statale, salarizând mai bine personalul didactic. Învățătorii școlilor confesionale, fascinați de avantajele oferite de Stat, n-au arătat aversiune față de ideea trecerii lor în rândul funcționarilor de Stat. Mai mult chiar, în congresul lor, ținut la Sibiu la 24 februarie 1919, ei au cerut statificarea întregului învățământ primar. Au fost, e adevărat, din partea unor învățători și proteste, însă acestea priveau mai mult salarizarea lor inferioară decât demnitatea de învățători confesionali. Problema fiind adusă în fața Corpurilor legiuitoare, atât Mitropolitul ortodox Nicolae Bălan al Sibiului, cât și Episcopul unit al Lugojului, au vorbit în Senat în favoarea școlilor confesionale.

Cu toate acestea, Ministerul Instrucțiunii, bazat pe „voința poporului”, a anunțat în octombrie 1921 statificarea lor. Toți învățătorii confesionali au devenit prin aceasta învățători de Stat, iar edificiile școlare, împreună cu terenurile școlilor parohiale, au fost și ele rechiziționate fără indemnizare. Biserica Unită a tolerat statificarea, căci motivele naționale nu mai pledau pentru rezervă față de Stat și, în același timp, Legile Statului păreau că garantează educația religioasă a copiilor: art. 61 din legea învățământului primar declara învățământul religios obligatoriu și lăsa pe seama autorităților bisericești stabilirea materiei de studiu, iar art. 64 cerea ca elevii, în duminici și sărbători, să fie duși la biserică.

Foaia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

„Rezultatele au fost mai bune decât în anul școlar precedent”

Petru Lengyel, director Grup Școlar Vinga

Suntem la finalul unui an școlar. Cum a fost acest an pentru școala pe care o conduceți?

► Anul acesta am participat la concursuri, la olimpiade școlare, iar rezultatele au fost mai bune decât în anul școlar precedent. Copiii parcă

și-au dat mai mult interesul pentru învățătură și sperăm că acest lucru se va reflecta și în rezultatele la testele naționale, la clasele a VIII-a și a XII-a. Probabil, interesul de care dau dovadă acum vine pe fondul Bacalaureatului de anul trecut și le-a servit ca învățătură de minte. Dacă nu se învață din timp, nu există promovabilitate bună. Promovabilitatea de anul trecut a fost slabă, undeva la 30% la examenul de Bacalaurea și la fel la cel de Capacitate, iar prin promovabilitate înțeleg rezul-

tate de la 5 la 10. Sigur că în acest an școlar copiii au învățat mai bine, rezultatele au fost mai bune și la teze, asta pe lângă implicarea lor în tot ceea ce înseamnă viața școlară.

Dumneavoastră ați depus eforturi pentru a transforma școala din Vinga într-o instituție competitivă, care să dea valori. Domnule Petru Lengyel, dumneavoastră ați fost și cel care a introdus clasele IX-XII. De unde dorința de a promova atât de puternic Grupul Școlar Vinga?

► Eu lucrez în această școală din 1971. Până în 1990 am ocupat și funcția de director adjunct și tot până atunci funcționa Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” Vinga. Apoi s-a trecut la obligativitatea de a face 10 clase și s-au înființat liceele tehnice, profesionale, la oraș. Regretul nostru, al dascălilor din localitate și al școlii a fost enorm când am văzut că acești copii, la vârsta de 14-15, ani trebuie să se trezească de dimineață, pentru a face naveta în Arad sau Timișoara, cursurile începând la ora 8. Ei neavând alt mijloc de transport, luau trenul de la 5:30 din Vinga. După 1990 am fost ales și pe urmă am participat la trei concursuri de director, pe care le-am promovat. Inte-

resul celor din localitate, pentru a reînființa liceul, a fost pe tot parcursul anilor 1990-2000, dar nu am reușit. În acea perioadă nu aveam sprijinul autorității locale. După 2004, după demersuri care au durat mai bine de doi ani de zile, cu notă de fundamentare la Ministerul Educației, am reușit să reînființăm liceul din localitate, cu profilul pe care l-am ales eu, personal. Este vorba de profilul economic, care se mulează bine pentru tineretul din localitate. Părinții s-au bucurat pentru că absolvenții clasei a VIII-a rămân în localitate. Avem, în paralel, multe cereri de realizare a unei clase cu profil profesional, lucru pe care nu-l putem face deocamdată, pentru că nu avem baza materială. Dar, împreună cu un privat din localitate, am inițiat o colaborare privind prelucrări prin așchiere, strungărie. Această ucenicie la locul de muncă se va finaliza cu o diplomă competentă pentru copil, care apoi va putea să lucreze în acel domeniu. Tinerii care se vor orienta în această direcție vor reuși să se califice într-o meserie care are căutare.

INTERVIU REALIZAT DE
MONICA GAIȚA

Bulgarii BĂNĂȚENI

ESTERA ROSEBLUM

Migrația paulicienilor bulgari în zona Banatului a început după eșecul răscoalei antiotomane de la Ciprovți, în 1688 și după o serie de războaie maghiaro-turce și austro-turce. Aceștia au traversat Dunărea în căutarea unui trai mai decent, în afara Imperiului Otoman, după lungi negocieri cu conducătorii austrieci, care le-au acordat ulterior dreptul să se stabilească în Transilvania și Banat, aflate sub stăpânire austriacă la acea vreme. În 1738 bulgarii au întemeiat Beșenova Veche (Star Beshenov sau Stâr Bișnov), care, locuită de 3.200 dintre ei și cunoscută oficial sub numele de Dudeștii Vechi, este în prezent centrul cultural al bulgarilor bănățeni.

Vinga, întemeiată în 1741 de bulgari originari din Ciprovți și bulgari pavlicheni din jurul orașului Nicopole, din satele Belene, Ores, Trancevica și altele, este al doilea centru important al acestora.

După ce Bulgaria și-a căpătat independența în 1878, mulți bulgari din Banat au decis să se mute înapoi în vestul Bulgariei, deși drasticele consecințe ale Primului Război Mondial au forțat pe unii să migreze înapoi în Banat.

Caracterul intercultural al localității Vinga este o certitudine care, la ora actuală, cu greu mai poate fi contestată. Spațiu de convergență atât între etnii, cât și între confesiuni, această zonă găzduiește convergența dintre mentalitatea de tip occidental, susținută deopotrivă de tradiția austriacă și de Catolicism și pe de altă parte, mentalitatea răsăriteană, reprezentată de Ortodoxie. Cu toate acestea, în această zonă nu sunt cunoscute conflicte interetnice și interconfesionale de-a lungul timpului. Mai mult, ca o particularitate, este de sesizat interculturalitatea interactivă, ca model optim al conviețuirii pașnice. Acest tip de interculturalitate are ca suport multilingvismul specific bănățean, precum și gradul sporit de toleranță față de convingerile celuilalt. Fenomenul se manifestă pe larg în viața cotidiană a individului, prin participarea reciprocă la diferitele sărbători atât laice, cât și bisericești, pornind de la principiile ecumenismului, în ultimul caz. Un alt aspect, care nu trebuie neglijat, este certitudinea existenței căsătoriilor interetnice, acestea constituind dovada vie a interculturalității și, totodată, un factor al dezvoltării multilingvismului.

ZIUA copilului, SĂRBĂTORITĂ LA VINGA

MIRELA LENGYEL

1 Iunie 2012. Lumină, inocență, tandrețe, emoții și mult zâmbet. „Copilul râde: Înțelepciunea și iubirea mea e jocul.” În spiritul cuvintelor marelui nostru scriitor, Lucian Blaga, conducerea Grupului Școlar Vinga i-a chemat pe copii la joacă. Pentru că jocul este mijlocul prin care se educă la cel mai înalt nivel relațiile

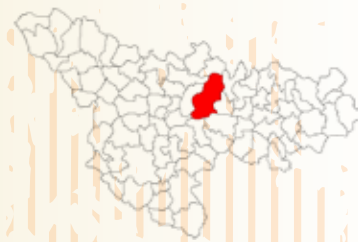

de grup, favorizând manifestarea inițiativei, independenței și a responsabilității, implicând asumarea unor sarcini în cadrul colectivului, respectarea unor reguli de întrecere și spirit competitiv, la nivelul comunei Vinga au fost organizate ample competiții sportive: concurs de biciclete, cros, meciuri de fotbal inter-clase. Startul a fost luat de pe platoul din fața clădirii nr. 2 al Grupului Școlar. Datorită contribuției semn-

nificative a domnului Stepanescu Aurel, câștigătorii au fost recompensați cu biciclete, role și trotinete. Participanții la meciurile de fotbal inter-clase au fost răsplătiți cu câte o minge. Toți elevii participanți au fost premiați cu diplome.

În pauza dintre concursuri, pompierii voluntari ai comunei Vinga, împreună cu elevii componenți ai cercului extracurricular „Prietenii pompierilor”, au efectuat exerciții demonstrative de stingere a incendiilor.

Foaia de Recaş

Pagină editată de Primăria Recaş ■

Timișoara s-ar putea să nu aibă vreo echipă în primele două eșaloane, însă e sigur că AC Recaş, revelația seriei a V-a din Liga a 3-a va evolua în compania unor nume mari în fotbalul românesc: UTA, FC Bihor, Chindia Târgoviște, FC Argeș, Unirea Alba Iulia.

Recășenii au obținut promovarea în eșalonul secund după un campionat extrem de disputat cu FC Hunedoara, echipa care a fost la un pas să le ia locul alb-verzilor. Partizanul acestei promovări

SPERANȚELE TIMIȘULUI SUNT ÎN AC RECAȘ

este fără doar și poate Cosmin Petruescu, antrenor, care la cei 34 de ani ai săi și-a trecut în palmares a treia promovare din carieră.

Aventura alb-verzilor în peisajul fotbalului românesc a început în urmă cu cinci ani. În 2007 la finalul sezonului din liga a V-a Recaş a obținut doar locul al doilea al seriei și implicit nu a promovat pe teren. Însă pentru că Tim Stars Chișoda, echipă ce a reușit să urce în fosta Divizie D a renunțat, diriguitorii din orașul vinului au preluat locul în D. Cu Cosmin Petruescu proaspăt instalat în postura de principal, Recaşul a avut nevoie de un singur an în liga a 4-a pentru a urca în eșalonul 3. Văzând că au un antrenor dornic de performanță și o echipă bunicică, conducătorii din Recaş s-au gândit că echipa se poate bate la un loc fruntaș. În primul an în Liga a III-a, Recaşul a terminat campionatul pe locul 3, iar în sezonul următor au pierdut la mustață promovarea în fața celor de la Luceafărul Oradea.

Anul acesta însă, obiectivul a fost promovarea,

iar la finalul celor 30 de etape de C, staff-ul administrativ și jucătorii au sărbătorit cel mai mare succes al echipei înființate încă din 1917. Bătălia pentru promovare s-a dat cu FC Hunedoara, echipa care o perioadă a fost pregătită de specialistul promovărilor în România, Aurel Sunda. Antrenorul Recășului, Cosmin Petruescu nu s-a pierdut cu firea în fața unui așa nume și a continuat să creadă în șansa sa și a echipei pe care o conducea de pe bancă.

Deși la încheierea Ligii a III-a existau discuții cum că echipa timișeană va renunța la locul câștigat în eșalonul al doilea al fotbalului românesc în favoarea celor de la Poli Timișoara, Cosmin Petruescu dă asigurări că acest lucru nu se va întâmpla. Ba mai mult, este convins că drumul Recășului în fotbalul autohton nu se va încheia după doar un sezon. Pentru recășeni, obiectivul în primul an în liga a II-a va fi evitarea retrogradării.

GRAȚIAN NEAMȚU

RECAȘ, REDUTA VINULUI BĂNĂȚEAN

Cosmin DAN

Vinurile din Banat devin tot mai cunoscute pe piața internațională. Orice turist care trece prin Banat ar trebui să guste din aromele specifice acestor locuri, mâncăruri gustoase, o răchie de prune sau un vin bun. Tradiția vinurilor bănățene este de sute de ani, însă astăzi stacheta mai este ținută sus de doar câteva societăți. Micii producători aproape că au dispărut pentru că nu au bani să își întrețină butașii, iar strugurii nu mai au aceeași calitate și savoare.

Ca să afli cum se face vinul în Banat, cel mai simplu este să te oprești la Recaş. Dacă mergeți acum, vară, veți avea ocazia să intrați în vie, iar dacă vă veți aventura într-o zi caldă de toamnă, veți putea asista la culesul viei, la prelucrarea strugurilor și la producerea mustului.

Cele mai interesante locuri din fabrică sunt sălile cu butoaiele de vin de peste 200 de litri fiecare, unde se ține licoarea lui Bachus la învechit. În fiecare sală, stau aliniate 200 de butoaie pline ochi cu vin. Turistul poate vizita mai departe și vinoteca, unde sunt expuse mii de sticle din cele mai diverse soiuri. Cele mai vechi au împlinit 42 de ani și sunt din primele producții ale IAS Recaş.

În anii 50, regimul comunist a naționalizat toate viile care până atunci erau la oameni și a început să producă vin. Primele sticle puse la învechit sunt din 1982. Cea mai scumpă sticlă din colecție costă 150 de lei și este un Mușcat din 1982, care a luat numeroase premii la expoziții internaționale.

COMUNITATEA LOCALĂ ÎN VIAȚA ȘCOLII

INST. ALEXA ARMIDA

În condițiile reformei profunde care afectează structura sistemului nostru educațional, ne preocupă, firesc, soarta școlilor cu clase simultane din mediul rural. Pentru învățământul românesc, existența claselor cu predare simultană rămâne încă o realitate școlară care ridică multe probleme.

Faptul că procesul de învățământ se desfășoară și se organizează în sate adeseori izolate, cu clase formate dintr-un număr mic de elevi, în clădiri adeseori insalubre sau, dimpotrivă, surprinzător de moderne, dar a căror întreținere devine nerentabilă, ridică adesea o serie de critici privind rezultatele procesului educativ.

Cu alte cuvinte, învățământul simultan rural este încă un spin în talpa reformei educaționale românești, aproape o „Cenușăreasă” a școlarizării preprimare, primare și uneori gimnaziale de la noi.

Activitatea instituțiilor locale interferează în procesul instructiv-educativ, în mod deosebit, cu ocazia unor evenimente culturale, religioase, tradiționale – și, recent - social-politice.

Instituția școlii rurale devine adeseori sediul acestor manifestări, iar comunitatea locală și membrii acesteia consideră firești legăturile școlii cu orice fapt social de amploare ce se consumă în micile localități.

În cazurile fericite, personalul nedidactic al școlii este format din localnici, iar perioadele de vacanțe școlare coincid uneori cu alte activități ale comunității

rurale pentru a căror necesități școala devine element catalizator, gazdă sau resursă. În mod cert, acest aspect nu este o noutate, fiind dovedit istoric rolul socio-cultural al instituțiilor de învățământ. Nedumerirea firească izvorăște însă, din nu puținele cazuri când școala pierde din fluxul didactic în favoarea evenimentelor sociale care, din păcate, nu sunt purtătoare de impact cultural.

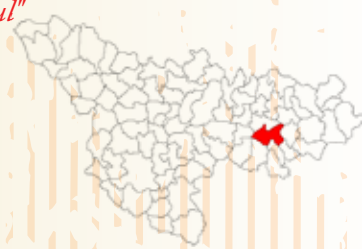
Împrejurimile școlilor sunt contaminate de lipsa culturii, iar frecvența acestor atingeri tinde să devină obișnuită. Aplicarea la catedră în procesul instructiv-educativ din școlile rurale a prevederilor curriculumului național, face posibilă evaluarea rezultatelor acestuia plecând de la o bază - măcar teoretic - comună...

Funcționarea acestor școli în localități greu accesibile - zone muntoase, cătune, comunități minoritare, căi de acces dependente de sezon și timp favorabil și alte situații - este indispensabilă și de dorit, fiind o măsură simplă și practică, necostisitoare, prin care se oferă în mod real soluții pentru mult vehiculatul slogan al egalității șanselor fiecărui individ...

Cooptarea în sistem a resurselor umane locale, nu demult o masă de oameni puțin calificați, dar a căror ascensiune profesională este stimulată și cerută de foruri superioare ca o necesitate. De aceea, treptat, cadre didactice calificate, localnici, ocupă pertinent aceste catedre mult evitate de licențiați...

Elevii participanți la predarea simultană își formează unele deprinderi de muncă intelectuală independentă, superioară celor care urmează cursurile cu predare la o singură clasă...

Foaia de Lugoj

Pagină editată de Primăria Lugoj ■

„Am lucrat în fiecare zi din ultimii patru ani”

prof. ing. Francisc Constantin Boldea, Primarul Municipiului Lugoj

Cum împlinți munca administrativă cu activitatea politică?

► Sunt primar, președintele partidului meu, co-președintele alianței noastre politice, soț, tată, bunic și, dacă îmi mai rămâne timp, paor. Toate trebuie să se împletească armonios, ca

să nu suferă nici orașul, nici politica, nici familia. Din păcate, recunosc că în ultima vreme am cam rămas în urmă cu păcădaisele, vânăcele, piparca și curechiu’.

Revenind la lucruri serioase, am lucrat în fiecare zi din ultimii patru ani, iar rezultatele se văd peste tot. Orașul a renăscut. Lugojenii au renăscut. Sunt convins că oricine poate să facă o comparație între ce a fost și ce este acum.

Cum stă municipiul Lugoj la capitolul proiecte derulate pe bani europeni? Sunt aceste fonduri forța principală de investiții în condițiile în care, dumneavoastră, ați avut de dus la capăt un mandat de primar în opoziție?

► În primii doi ani ai mandatului meu, municipiul Lugoj a implementat cu succes trei proiecte cu finanțare europeană: unul pe gestionarea deșeurilor, unul pe dezvoltare economică transfrontalieră și unul privind elaborarea strategiei de dezvoltare locală.

Ulterior, am avut câteva proiecte importante și foarte frumoase privind modernizarea Spitalului Municipal, reabilitarea și modernizarea fostei Baze Hipice, folosirea energiei solare pentru producerea de apă caldă, însă concurența mare și condițiile stricte de eligibilitate și finanțare au făcut ca aceste proiecte să nu fie selectate pentru finanțare. De asemenea, am avut alte două proiecte, unul pe IT și celălalt pe mediu, dar faptul că am fost în opoziție nu ne-a avantajat deloc, dacă înțelegeți ce vreau să

spun.

În momentul de față, așteptăm să semnăm contractul de finanțare pentru un proiect transfrontalier foarte frumos, axat pe păstrarea și promovarea tradițiilor folclorice. De asemenea, avem încă două proiecte sociale în evaluare și suntem în faza de pregătire a documentației tehnice pentru un proiect de mare anvergură pe energie solară.

La toate acestea, mai trebuie adăugat faptul că reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare se derulează prin două proiecte cu bani europeni prin Ministerul Mediului, la care și noi avem o contribuție financiară semnificativă.

În ceea ce privește lucrările de modernizare a Stației de Epurare a municipiului Lugoj, 40% din sumă și TVA-ul sunt asigurate de la bugetul local, iar restul de 60% provine de la Agenția Fondului pentru Mediu.

Așadar, după cum se poate vedea, procentul pentru lucrările de investiții din Lugoj este relativ egal: 50% sunt finanțate din fonduri europene sau naționale și 50% sunt de la bugetul local.

În anul 1994, prof. ing. Francisc Boldea publica „Alternativele reformei în județul Timiș”. Enumerați câteva idei vizavi de această lucrare – pentru cei care nu știu de existența ei – și spuneți-mi, vă rog, dacă principiile de atunci mai sunt aplicabile și acum.

► De la mijlocul anului școlar 1990-1991 și până la începutul anului 1997-1998 am îndeplinit funcția de inspector general adjunct al județului Timiș. Înainte, pentru o perioadă de timp, am fost și inspector teritorial pe zona Lugoj. Făceam parte din Consiliul Național al Reformei din cadrul Ministerului Educației și Cercetării și aveam ca sarcină de serviciu implementarea reformei învățământului în județul Timiș. Pentru a avea o bază de lucru am elaborat „Alternativele reformei în județul Timiș”, am stabilit o strategie de implementare a reformei la nivelul acelor ani, am stabilit un board de conducere la nivelul Inspectoratului Școlar și al școlilor, am introdus un schimb de experiență între toate conducerile de școli și, sigur, am pus bazele modernizării unor școli, și anume: Grupul Școlar Auto, Grupul Școlar Agricol, Grupul Școlar Electromotor, construcția școlii nr. 30

din cartierul Soarelui, și câte altele făcute în acea perioadă. Pentru soluția propusă la acea oră am primit din partea Ministerului și a Băncii Mondiale, dar mai ales prin programul Phare sume mari de bani pentru a moderniza unități de învățământ din județul Timiș.

M-am bucurat pentru acest lucru, întrucât a fost în favoarea elevilor și a profesorilor. Principiile rămân valabile, desigur. Modul de aplicare este cu totul altul, acum, la distanță de aproape 18 ani. Este normal să fie așa, însă principiile rămân aceleași. Cred că cele stabilite în 1994 au fost un ideal de la care am pornit. Acum lucrurile s-au mai schimbat.

Știu că vă mâniați ușor când cineva relativizează spiritualitatea geografică a originii dumneavoastră. Totuși, în urmă cu puțin timp, pe un post național, un realizator TV spunea că Lugojul este parte a Ardealului. Dumneavoastră ați reacționat onorabil. Cum a fost posibil acest lucru, având în vedere că, pentru dumneavoastră, Lugojul este totul?

► În emisiunea respectivă, înainte de Lugoj, au fost prezentate doar municipii reședință de județ. Prin urmare, am considerat că interesul, în premieră, al realizatorilor ei pentru cel de-al doilea municipiu al unui județ ne onorează și este o bună oportunitate de a ieși în lume, de a ne face cunoscuți, de a vedea și alții transformările profunde care au avut loc în acești patru ani. Din păcate, emisiunea este setată pe negativ, pe critică, pe senzational, deoarece aceste lucruri asigură rating și, implicit, bani. Știam acest lucru dinainte, dar am considerat că Lugojul merită. Ce a fost în emisiune...s-a văzut... Dacă vrei neapărat să găsești nod în papură, găsești. Nu că Lugojul ar fi perfect. Dar nici să vii și să ridici excepția la rang de normalitate. Mă gândesc că alți telespectatori români le-au dat dreptate. Însă orice lugojean de bună credință a fost jignit de felul în care am fost zugrăviți. Ce pretenții să mai am atunci legat de cunoștințe elementare de geografie și istorie sau de informații care puteau fi aflate în urma unei documentări obiective, când emisiunea respectivă și realizatorii ei nu trec testul celor șapte ani de acasă? Știți că este o vorbă la români: „Deșteptul lasă de la el”...

INTERVIU REALIZAT DE
MONICA GAIȚA

LA LUGOJ NU AU CÂȘTIGAT PROMISIUNILE, CI FAPTELE

SIMONA IANCU

Primarul reales al Lugojului, domnul Francisc Boldea a mulțumit lugojenilor prin intermediul unei conferințe de presă pentru că s-au prezentat în număr mare la scrutinul din 10 iunie, dar și pentru încrederea acordată. „Doresc să le mulțumesc din suflet lugojenilor pentru încrederea și răspunsul pe care l-au dat la invitația mea de a face ca Lugojul să meargă înainte, dar și pentru participarea foarte numeroasă la vot, care a fost mult peste așteptări. Această participare masivă poate fi explicată, probabil, prin faptul că în această campanie nu au avut valoare promisiunile, ci faptele. Nu a avut valoare limba-jul grotesc, folosit de contracandidații mei, ci cel de bun simț. Și asta s-a materializat în rezultatul votului. Cât privește campania din acest an, a fost una atipică, fără o confruntare de proiecte și programe între candidații de primar, pentru că ceilalți candidați habar nu au avut de problemele administrative ale orașului. Iar această expresie este o formulă frumoasă, dat fiind faptul că la diferite intervenții la radio sau la televizi-

une, contracandidații mei au demonstrat că nu cunoșteau cartierele, străzile și problemele orașului. Or, prima condiție când vrei să candidezi pentru o funcție este să cunoști partea administrativă a orașului pe care vrei să-l conduci”, a declarat domnul primar Francisc Boldea, menționând că, în momentul constituirii Uniunii Social Liberale, rațiunea a fost să se obțină 50% în Consiliul Local, în Consiliul Județean și la nivel național.

Pentru rezultatul obținut la alegeri, primarul reales al Lugojului, domnul Francisc Boldea, a fost felicitat și de președintele PSD, Victor Ponta. „Am fost sunat de domnul Victor Ponta, primul ministrul României, care m-a felicitat pentru rezultatul obținut la alegeri, fiindcă sunt puține orașe în țară unde candidatul de primar a obținut un procentaj de peste 70%. Am cerut și eu o audiență la primul ministru, la începutul lunii iulie, pentru a-i prezenta toate proiectele pentru care avem nevoie de sprijin din partea domniei sale și a Guvernului. Sunt convins că voi găsi înțelegere și Lugojul va primi fondurile necesare începerii mai mul-

tor lucrări extrem de importante”, a anunțat primarul Francisc Boldea.

Foaia de Caransebeș

Pagină editată de Primăria Caransebeș ■

CARANSEBEȘ A ALES CONTINUITATEA

Candidatul USL, Marcel Vela, președinte al Organizației PNL Caraș-Severin, a câștigat al treilea mandat de primar la Caransebeș, cumulând un număr de 8.038 de voturi din cele 10.913 valabil exprimate. Rezultatele indică victoria clară a actualului primar, cu 73,65% din sufragii.

- R -

Episcopia CARANSEBEȘ PERFECTIONEAZĂ RESURSELE UMANE

MARIUS MATEI

La Centrul de Perfecționare a Resurselor Umane din cadrul Episcopiei Caransebeș, s-au încheiat cursurile de perfecționare pentru ocupația de formator. Grupul țintă a fost format din 25 de participanți, angajați ai Centrului Eparhial și ai celor patru protopopiate. În cadrul cursului autorizat de formator au fost prezentate caracteristicile procesului de învățare, metode și tehnici utilizate în educația adulților, metode de proiectare, organizare și evaluare a programelor de formare. Cursul a fost interactiv, partea practică reprezentând 70% din timpul cursului.

Acesta se adresează atât celor care profesază și doresc să-și îmbunătățească abilitățile, cât și celor care doresc să devină traineri, instructori, profesori, asigurându-le atât instruirea necesară, cât și calificarea formală. Cursurile sunt gratuite și se desfășoară în cadrul proiectului „Pregătirea resurselor umane pentru valorificarea și promovarea patrimoniului cultural național”, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, pe Axa Prioritară 3 „Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor”. Cursul s-a desfășurat cu binecuvântarea Preasfințitului Lucian, Episcopul Caransebeșului.

MAIA MORGENSTERN LA CARANSEBEȘ

ANA-MARIA COTOȘPAN

Actrița Maia Morgenstern a prezentat, la Caransebeș, piesa de teatru „O femeie singură” de Franca Rame & Dario Fo (laureat al Premiului Nobel pentru Literatură). Spectacolul a avut loc în curtea interioară a Muzeului Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță. Spectacolul cu Maia Morgenstern prezintă, așa cum spun realizatorii, „drama unei femei devastate (...), singură, violentată de un soț gelos și agresiv, puțin imatură, puțin «rătăcită», cu scipiri de umor (...)”. Este utilizată, în spectacol muzică de jazz, cu siguranță pe gustul interpretei. Maia Morgenstern a interpretat numeroase roluri principale în foarte multe piese de teatru, a colaborat la „Teatrul TV” și „Teatrul radiofonic”, a efectuat turnee în Elveția, Olanda, Germania, Grecia, Austria, Rusia, Franța, Anglia, Islanda, Portugalia, Belgia, realizând totodată roluri importante în peste 20 de filme artistice românești, dar și străine ultima sa peliculă, „Patimile lui Iisus” în regia lui Mel Gibson (2002), aducându-i un premiu EMA 2003. Activitatea sa a fost răsplătită cu o sumedenie de premii naționale și internaționale.

Biletele pentru spectacolul de la Caransebeș au fost puse în vânzare la Casa de Cultură și la Muzeul din Caransebeș, precum și la Teatrul de Vest din Reșița, la prețuri cuprinse între 20 și 40 de lei.

SĂ ÎNVĂȚĂM SĂ PROTEJĂM MUNȚII ȚARCU

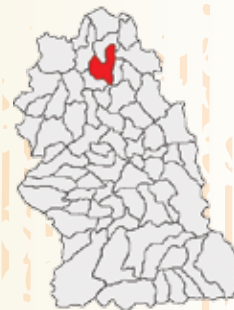
La sediul Primăriei Caransebeș a fost lansat proiectul de educație ecologică „Ranger Junior în situl Natura 2000 Munții Țarcu”.

MIRCEA PETROMAN

În cadrul acestui proiect, 45 de elevi de la liceele și școlile din zona Caransebeș - Oțelu Roșu - Lugoj vor fi instruiți pentru a deveni rangeri. Potrivit reprezentantului Asociației Altitudine Banat, Călin Țîru, tinerii vor fi selectați, începând de săptămâna viitoare, pentru a participa în această vară la taberele Ranger Junior de la Poiana Mărului, Muntele Mic și Cuntu, unde se vor familiariza cu echipamentul montan și de orientare în natură, vor ajuta la marcarea traseelor turistice și vor parcurge traseul tematic „În căutarea acvilei de munte”.

Scopul proiectului este acela de a populariza cât mai mult aria protejată din Munții Țarcu. „Am observat că nu suntem foarte bine veniți în comunitățile locale din zonă, mai ales din cauza regulilor din sit, pe care oamenii nu le înțeleg, însă doar așa putem conserva zona pentru generațiile următoare. Încercăm să le spunem copiilor ce se întâmplă la 2.000 de metri, să le explicăm de ce trebuie să protejăm această zonă, pentru ca ei să povestească apoi colegilor, părinților și bunicilor aceste lucruri”, a explicat Țîru. Proiectul derulat de Altitudine Banat are ca parteneri administrațiile locale din Caransebeș și Oțelu Roșu, Facultatea de Geografie din Timișoara și Clubul Turistic Concordia din Lugoj.

Foaia de Brad

Pagină editată de Primăria Brad ■

„UNDE CALCĂ PICIORUL DE MOȚ ȘI NOROIUL SE PRESCHIMBĂ ÎN AUR”

(Fragment din discursul rostit la Brad, în ziua Rusaliilor, în fața a peste 2000 de oameni, de președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todi.)

Doamnelor și domnilor,

am venit la dumneavoastră în Țara Moților, pentru că aici mă simt în largul meu, acasă, c-aici e mai aproape Dumnezeu de pâinea și de vinul de pe masă. În anul care a trecut, Înălțarea, unul dintre cele 12 mari Praznice Împărătești ale Bisericii noastre s-a petrecut în 2 iunie. Atunci, de ziua Înălțării Domnului de pe Muntele Măslinilor, la 40 de zile de la Înviere, preabunul meu părinte a căzut fulgerat de un atac de cord. Amintindu-l aici, mă simt mai împăcat cu condiția recunoștinței, pentru că tata iubea Țara Moților ca pe o altă patrie. Iar poza acelui tânăr zeu dacic, căruia nu-i spunea altfel decât „Avrămuț”, o purta cotidian în buzunarul din dreptul inimii. De la tata am învățat eu că acolo unde calcă piciorul de moț și noroiul se preschimbă în aur. Și tot de la tata am aflat că aurul, acest element chimic cu numărul atomic 79 are ca simbol o interjecție folosită pentru a exprima o durere, „AU”. Din păcate pentru ei, iubitorii de aur furat din Țara lui Avrămuț au aflat acest adevăr doar din ciomegele moților.

În această zi am venit în orașul dumneavoastră, și din dorința creștină de-ai fi alături unui om pe care l-am prețuit înainte de-al cunoaște și cunoscându-l, mi l-am apropiat ca pe un camarad de nădejde, crescut și educat să moară la locul și pe vorba lui: Florin Cazacu. Florin Cazacu este unul din acei rari, extrem de rari oameni, care, punându-se dinaintea obștii, a refuzat, spre cinstea sa, să fie fericit de unul singur. Amintesc pentru oaspeții dumneavoastră și vă rog pe dumneavoastră, brădenii, să vă reamintiți cum la sfârșitul anului trecut, într-un noiembrie friguros, Florin Cazacu, primarul municipiului Brad, și-a luat concediu o săptămână pentru a putea muri de foame. A ales această cumplită cale a jertfei atunci când

oamenii săi erau amenințați să moară de frig. Nu au știut cei care v-au închis minele și au hotărât să pieriți înghețați că suferința dă vigoare virtuților și că voi sunteți și veți fi prin copiii voștri, urmașii acelora ce pentru dreptate lor pot fi trași pe roată, dar niciodată învinși.

Lor, celor care închizându-vă minele din dorința de a se face ei stăpâni pe aurul vostru, le reamintesc un avertisment liric:

„Nu vă jucați cu Moții, nu-i întrebați cât pot

În Țara lor de piatră să tacă și să-ndure,

De la bătrânul vajnic și până la nepot

Mai știu să pună mâna pe coasă și secure”.

Florin Cazacu, prietenul meu Florin Cazacu nu a îndemnat la răzmeriță. El s-a așezat singur la răspântia istoriei, tăcut, convins că și nedreptatea ostenește uneori. Și s-a așezat pentru voi, oamenii Bradului, între viață și moarte, împlinind, împotriva Cezarului de la București, porunca dată de Domnul Dumnezeu în Vechiul Testament poporului lui Israel, înainte de a intra în țara promisă: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.”

Oameni buni cred cu tot sufletul meu că din Țara Moților se v-a ivi acea generație pe care Vlahuță o vedea salvatoare pentru neamul românesc. O generație care să se jertfească, o generație de viteji și de patrioți până la nebunie. În toate timpurile au fost căutați oameni de treabă, dar niciodată n-am avut mai mare nevoie ca acum de luptători hotărâți, de oameni vrednici și de ca-racter, pe care să nu-i abată nimic din drumul lor...

Iar ție, prietene al meu Florin Cazacu, edil al acestui frumos municipiu, îți urez să afli mereu puterea să-mburzi nedreptatea din Țara Moților și să nu îngădui nimănui, niciodată, să fure moților balmoșul aurit de pe masă.

Așa să-ți ajute Dumnezeu!

Din istoria orașului nostru

Răspunsurile date de Crișan interogatorului, și transmise de acesta din urmă, membrilor comisiei de anchetă:

1. Cum îl cheamă ?

Crișan, alias Marcu Giurgiu, locuitor în Cărpiniș, în etate de 52 ani, iobag cameral.

2. Pentru ce e în arest ?

Fiindcă s-a adunat cu ceva popor la biserica din Mesteacăn și cu acest popor pentru luarea armei a voit să meargă la Alba Iulia.

3. Cum, unde, cu cine și prin cine a fost prins, ce a avut la dânsul și pentru ce folosință ?

El a fost prins singur în Mogoș, într-o casă, prin doi oameni și un popă din Lupsa, căruia îi lipsește un ochi și a fost legat.

4. Unde l-au dus aceștia mai departe ?

Din această casă a fost condus pe un deal, nu departe de sat, unde erau alți oameni; aceștia l-au preluat și l-au dus până la Abrud. O trupă de soldați au mers la oarecare depărtare mai înainte. Afară de hainele sale, n-a avut nimic.

IOAN FRUMA,

Fragment din "Horia, procesul și martiriul"

Din vremuri de demult, din amintiri vii

SANDA BOLDEA

Aur. Aur pur, cântărit și pus la păstrare în seif: trei chei, aflate în buzunarele a trei oameni, fiecare cu codul său în minte, așa încât să nu poată nimeni intra în tezaur fără ceilalți doi. Șase perechi de ochi se opresc din clipit atunci când buricele degetelor apucă limba scânteietoare, și fiecare-și reia respirația numai după ce coaja prețioasă a ajuns, cu bine, înapoi, în căuș, iar degetele s-au scuturat și ele de pulberea galbenă: e în regulă, va fi din nou cântărit, nu care cumva să se fi „lipit” ceva de mână, și pus la păstrare în tezaur. Gurabarza e singura mină din România în care se găsește aur în stare naturală, aur nativ. Cobori în galerii, sapi de-a lungul filonului care-și schimbă imprevizibil direcția, ca și cum s-ar feri de uneltele oamenilor, și trimiți „sus”, cu vagonetii, bucățile de rocă ce ascund pulberea prețioasă. Alții le zdrobesc și produc concentratul aurifer, care intră la rafinare pentru a alege aurul adevărat, care se topește în lingouri de 24 de karate. Uneori însă, piatra se arată darnică: vârful homarului deschide vreo găoace în care aurul s-a cuibărit, pur, sub forma unei flori, lucrată parcă în filigran, a unui grăunte de lumină potolită, a unei coji crescute ca un mușchi pe o piatră. De mii de ani, oamenii locului din asta trăiesc: speranța că, de-a lungul filonului, va luci deodată bulgărele de aur. Aurul nu mai este ce-a fost odată, nici nu mai reprezintă interes pentru... români. Mina e închisă, minerii sunt șomeri, licărirea aurului e trezită doar de amintiri, iar „joia la Brad”, de unde nevestele minerilor plecau cu plasele pline, istorie. Astăzi, nu mai e nicio scofală să trăiești pe o mină de aur.

ZIUA RECUNOȘTINȚEI BĂNĂȚENE

Astfel s-ar putea numi ziua de 11 mai 2012, când în orașul-stațiune Buziaș s-a desfășurat cea de-a treia Gală a Premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, în cadrul căreia au fost premiate personalități din domeniul culturii, al învățământului, medicinei, ori administrației, de pe întreg arealul Banatului Istoric. Publicăm și în acest număr al jurnalului nostru, pentru dumneavoastră, cititorii noștri, ecouri ale acestei zile intrată definitiv în calendarul spiritual al Țării Banatului.

Foto: Ovidiu BACINSCHI

„UN ASTFEL DE TITLU ESTE MAI MULT DECÂT REMARCABIL ȘI EMOȚIONANT”

Am avut foarte multe interviuri, discursuri, prezentări, dar nu am crezut niciodată că voi fi atât de emoționat și cred că e meritul domnului președinte Vasile Todî, care știe, ca un bun regizor, să dirijeze tensiunea și emoțiile controlate în rândul audienței. Un astfel de titlu acordat de Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric este mai mult decât remarcabil și emoționant, pentru că oricâte titluri ai primi, oricâte aprecieri și distincții internaționale ai lua, cele acordate de cei care îți sunt aproape, sunt de o valoare simbolică nemăsurată. Acum 50 de ani am plecat de la Beiuș și am ajuns la Facultatea de Calculatoare din Timișoara. Am fost printre primele promoții de ingineri de calculatoare și am avut șansa să creionez evoluția domeniului IT în Timișoara și în țară. După 50 de ani în Banat, mă consider acceptat de bănațeni, iar acest titlu îmi conferă originea sănătoasă. Sigur că ceea ce s-a făcut în domeniul IT în Timișoara a însemnat enorm, mulți specialiști formați an de an, au dus flacăra profesionalismului bănațean peste tot. Cred că acest lucru a marcat acest domeniu și mulțumesc tuturor celor care au contribuit la această muncă, pentru că nu înseamnă nimic să fii în vârful piramidei, fără a avea în spate o echipă profesionistă, entuziastă, care să ducă munca ta mai departe.

DAN BEDROS,

Consul Onorific al Franței la Timișoara

„ORGANIZATORII ACESTUI EVENIMENT MERITĂ TOATĂ LAUDA”

În data de 11.05.2012, am avut bucuria de a participa, în Stațiunea Buziaș, la evenimentul organizat de Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

În această minunată zonă a Banatului, s-au premiat, în mod festiv, oameni care se implică, prin activitatea lor zilnică, la promovarea orașului și implicit a neamului nostru.

Pentru că m-am aflat și eu printre cei premiați la această ediție, las să curgă câteva gânduri și impresii, deoarece mulțumirile mi le-am exprimat, deja, acolo.

Organizatorii acestui eveniment merită toată lauda, pentru că au dovedit și în acest an că ignoranța și neștiința nu s-au cuibărit pe veci între noi. Participarea la această festivitate mi-a trezit sentimentul acelui „dar al prezenței” în care îți vorbește întreaga ființă a celui premiat, care se bucură mai întâi că există oameni care „nu sunt prea ocupați cu ei înșiși ca să nu mai aibă răgazul să-i pătrundă sau să-i cearnă pe alții”, recunoscându-le meritele.

Îi mulțumim domnului președinte Vasile Todî, cu care colaborăm în realizarea „Jurnalului de Săvârșin” și care ne sprijină în munca noastră pentru lumină și adevăr, dorindu-i „La mulți ani!” și spor în munca de apostolat.

Prof. Ana Maria POPA

SĂVÂRȘIN

Foto: Ovidiu BACINSCHI

„AM TRĂIT O ZI MINUNATĂ”

Foto: Ovidiu BACINSCHI

„La recenta întâlnire a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, desfășurată la Buziaș, redactorul-șef de la Radio România Reșița, doamna Oana Glăvan-Cenan a primit distincția „Jurnalistul anului 2011”. Am văzut că era surprinsă și cu siguranță emoționată. I-am urmărit ținuta decentă și cuvintele alese, rostite cu spontaneitate, cum îi șade bine unui om de microfon. Nu am ezitat să-i „smulg” câteva vorbe, după momentul recunoașterii sale

de către Senatul Uniunii, ca un jurnalist remarcat în anul 2011 prin profesionalism și deontologie.

Mihaela POPOVICI

- Chiar ați fost cuprinsă de emoții la primirea distincției ?

- Da, cu sinceritate. Pentru că, în primul rând, nu mă așteptam ca întâlnirea de la Buziaș să adune atâta lume, atâtea personalități ale Banatului Istoric. A fost o adevărată sărbătoare a spiritului, în care m-am regăsit întru totul. Motiv de a mulțumi, nedisimulat, Senatului acestei instituții, pentru investiția făcută în mine.

- Distincția primită, „Jurnalistul anului 2011”, vă onorează ?

- E puțin spus că mă onorează. Devine o provocare și o motivare în plus pentru a continua activitatea mea, spre ceea ce înseamnă binele oamenilor. Adică, o presă cinstită, onestă, spre o informare corectă și echilibrată a publicului. Avem nevoie de o mass-media care să stărnească interesul pentru adevăr și dreptate.

- Aveți deja, se poate spune, o carieră de ziarist, de jurnalist de radio, la postul public regional Radio România Reșița, de peste 17

ani. Este mult, este puțin ?

- În primul rând, niciodată nu este prea mult. Viața, prin dinamica ei, te pune, mai mereu, în situații inedite, pe care trebuie să știi să le discerni, să le analizezi și să transmiți un mesaj prin demersul jurnalist, în ton cu „ritmul” ei. Însă, atenție, mesajul, după părerea mea, să fie unul care să „clădească” și să întărească conștiințe puternice, încrezătoare în ceea ce înseamnă viața de zi cu zi.

- Spuneti-mi, de-a lungul anilor, ați avut satisfacția ca munca dumneavoastră să fie apreciată și respectată ?

- O, da. Fie prin telefoane primite la redacție, scrisori adresate de ascultători, ori diplome onorante de la instituții și organizații guvernamentale, care, în felul acesta, și-au exprimat gratitudinea pentru contribuția adusă la realizarea unor activități sau manifestații organizate. Din partea unei organizații profesionale, a radioului public din Olanda, am primit în cadrul unui seminar internațional, o distincție pentru creativitate, iar Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România mi-a acordat „Ordinul ziariștilor clasa I – Aur”. Dar, menționez că recenta distincție de la Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, vine ca un corolar peste ceea ce, îmi place să spun, reprezintă prestația mea în peisajul publicistic autohton, regional.

- A fost primul impact al dumneavoastră cu această Uniune. Cum îl apreciați ?

- Un lucru minunat, într-o zi minunată. Să știți, însă, că de o bună bucată de vreme, primind la redacție numeroase publicații pasterite de această Uniune, sub îndrumarea admirabilului jurnalist, președintele Vasile Todî, am avut posibilitatea să constat calitatea actului profesional, de a promova regiunea noastră istorică, de a prețui valorile individuale și colective, în spiritul educației creștine și a dragostei de neam. La rândul meu, al nostru, am transmis ascultătorilor toate acestea. Mă repet, am trăit o zi minunată și îmi permit să mă consider un membru al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, pentru mine, un lucru onorant.